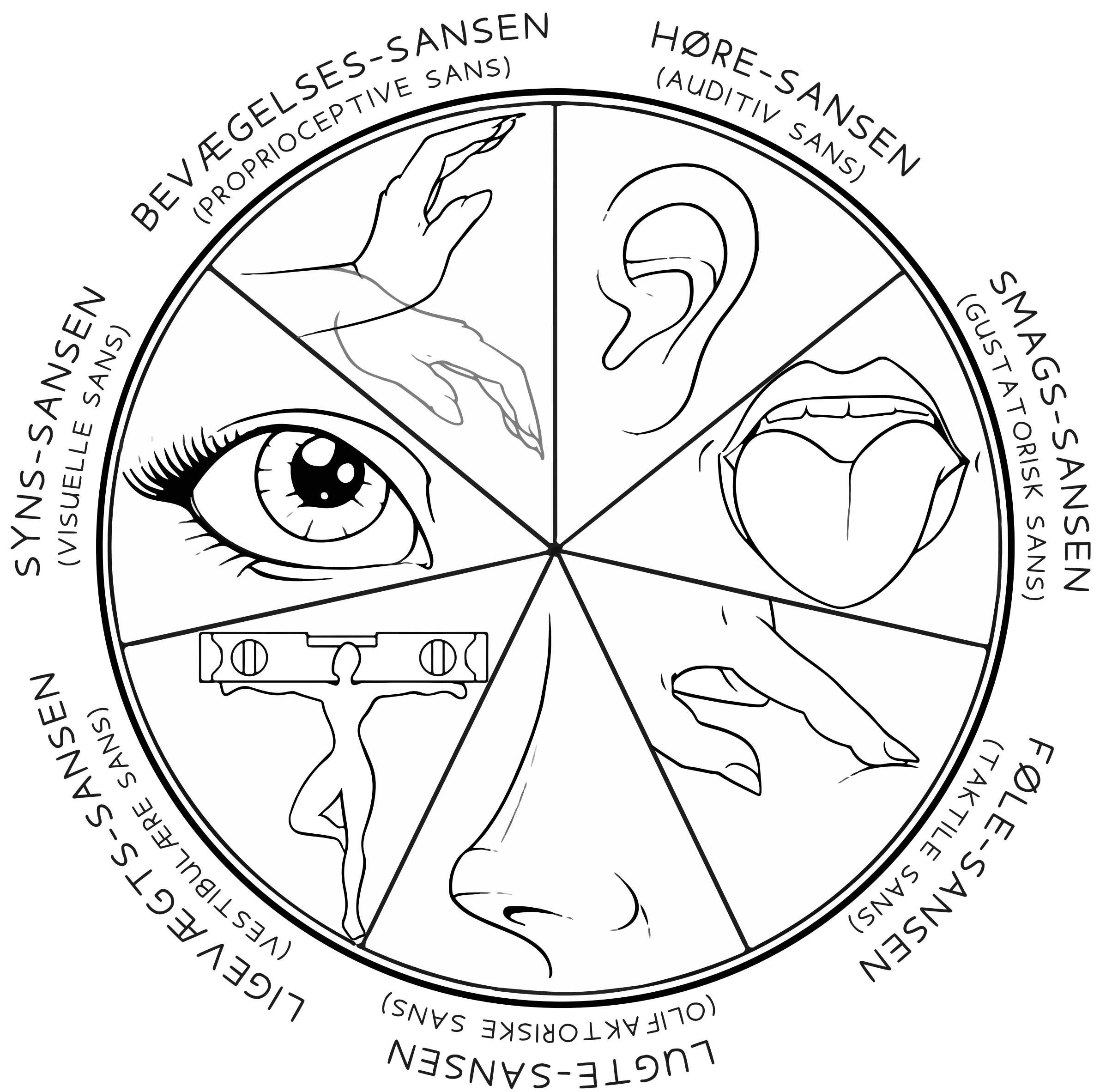

HØRESANSEN

TEKST- OG OPGAVERARK

NAVN:

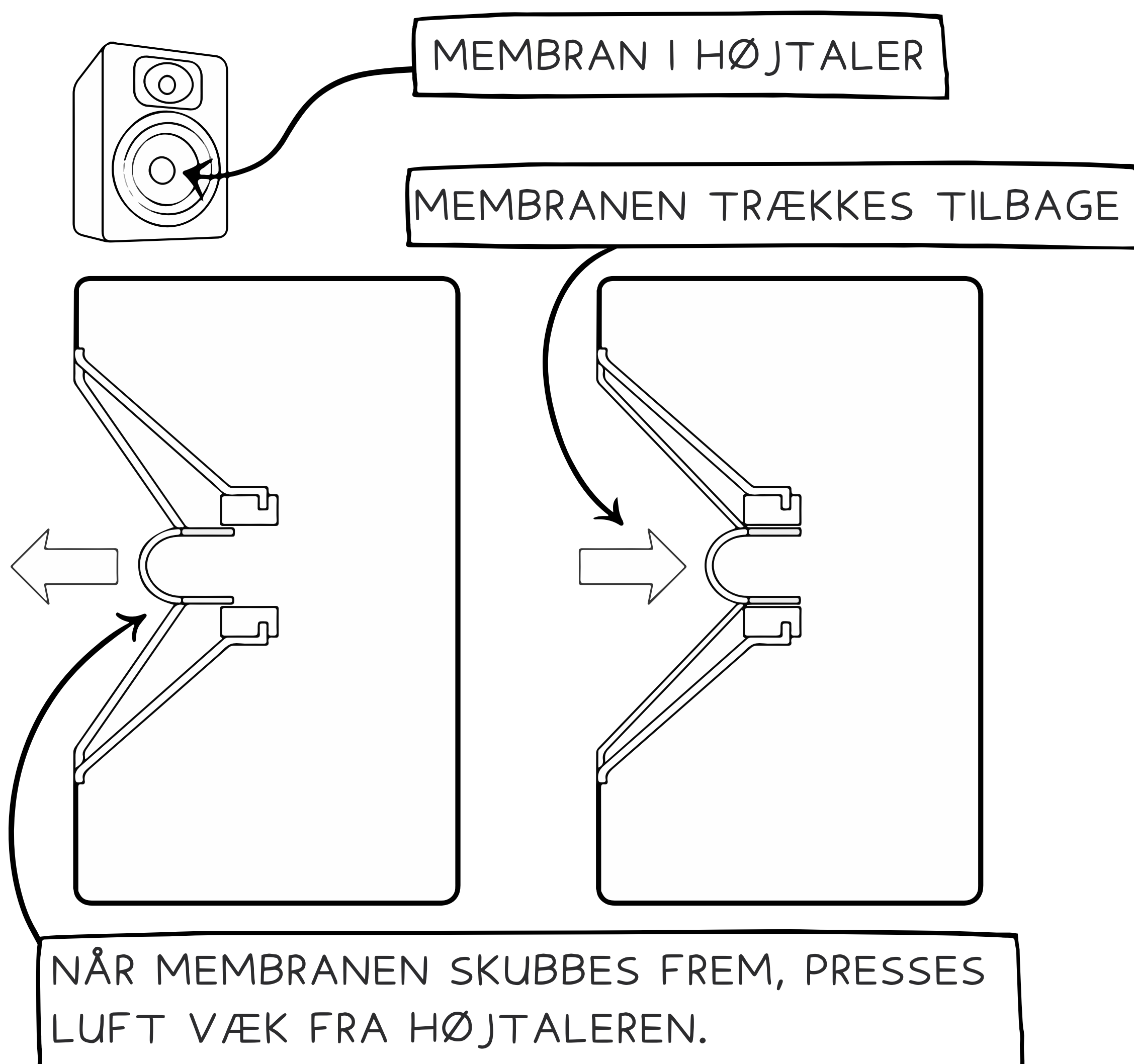
KLASSE:

LYD ER BØLGER

LYDE ER BØLGER I LUFTEN. NÅR DU TALER ELLER SLÅR PÅ EN TROMME, SENDES BØLGER AFSTED, OG DISSE BØLGER BLIVER TIL LYD HOS LYTTTEREN.

FAKTISK VIRKER EN HØJTALER LIDT PÅ SAMME MÅDE.

EN HØJTALER KAN SKUBBE LUFTEN OG LAVE BØLGER.

NÅR MEMBRANEN SKUBBES LANGSOMT FREM OG TILBAGE DANNES LANGE BØLGER OG TONEN BLIVER DYB.

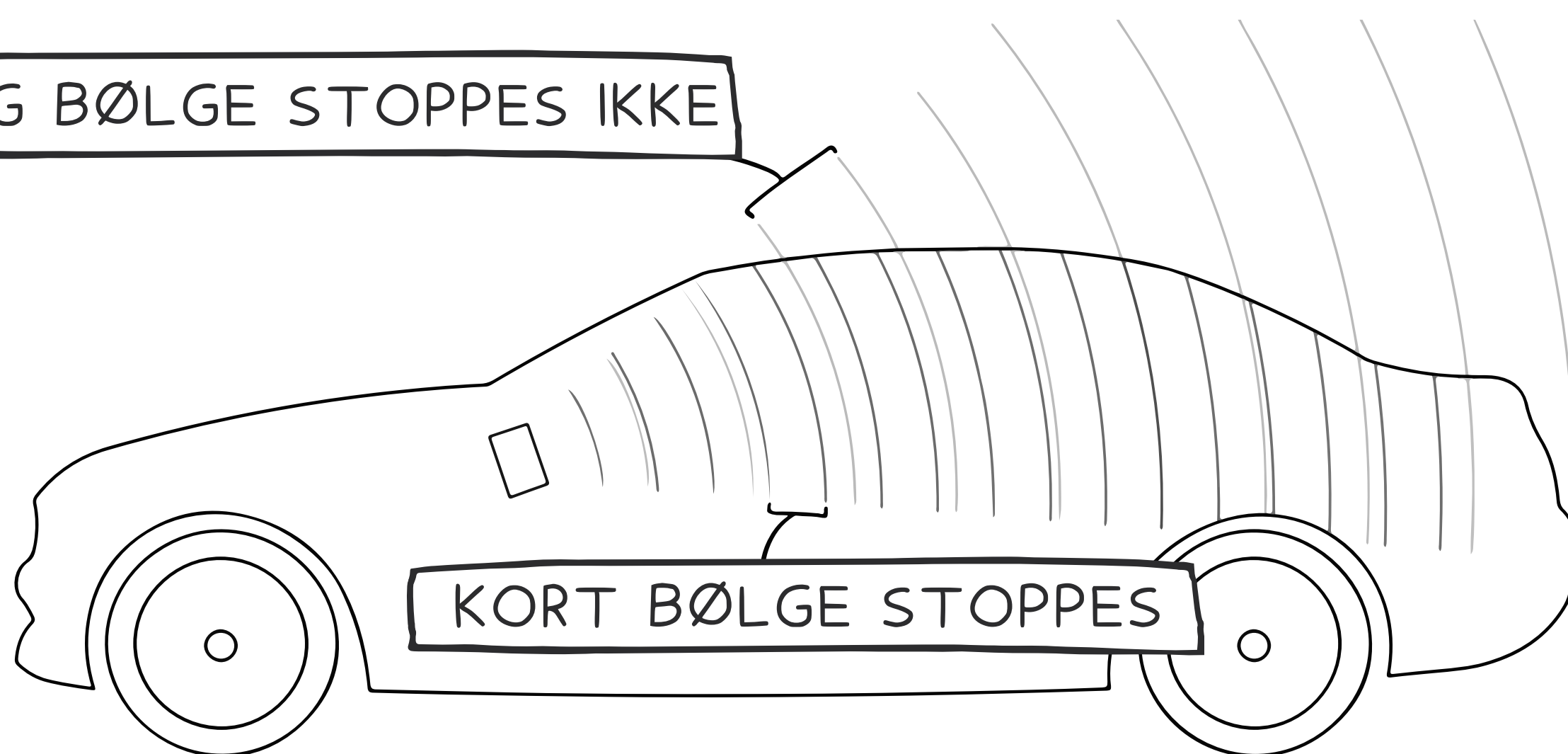
HVIS MEMBRANEN DERIMOD SKUBBES HURTIGT FREM OG TILBAGE BLIVER BØLGERNE KORTE OG TONEN BLIVER HØJ.

LYD KAN STOPPES

HAR DU NOGENSINDE STÅET VED SIDEN AF EN BIL, DER SPILLEDE HØJ MUSIK ELLER HØRT MUSIKKEN FRA NABOERNES FEST? LYDEN BLIVER LIDT MÆRKE­LIG.

DYBE TONER BEVÆGER SIG FRIT, MENS HØJE TONER STOPPES, HVIS DE STØDER IND I TING.

LANG BØLGE STOPPES IKKE

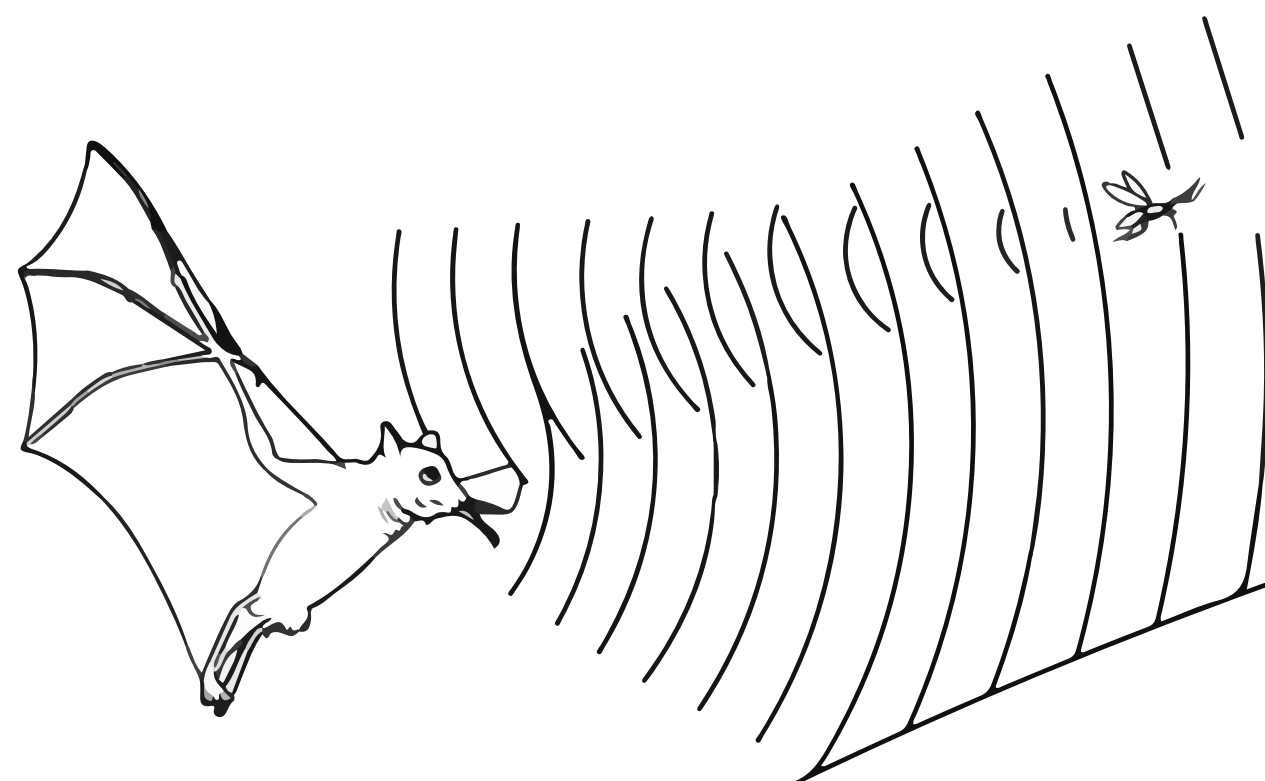

KORT BØLGE STOPPES

HAR DU NOGENSINDE RÅBT SÅ HØJT, AT DU KUNNE HØRE DIN EGEN STEMME KOMME TILBAGE? DET HEDDER ET EKKO.

FLAGERMUS BRUGER MEGET HØJE TONER I STEDET FOR AT SE, NÅR DE JAGER OM NATTEN.

FLAGERMUSEN SKRIGER OG LYTTET EFTER EKKOET AF SIN EGEN STEMME. HVIS LYDEN RAMMER NOGET, KAN DEN HØRE, HVOR DET ER. DET KALDES BIOSONAR.

HVORFOR TROR DU FLAGERMUSEN BRUGER MEGET HØJE TONER?

DIT ØRE FANGER LYD

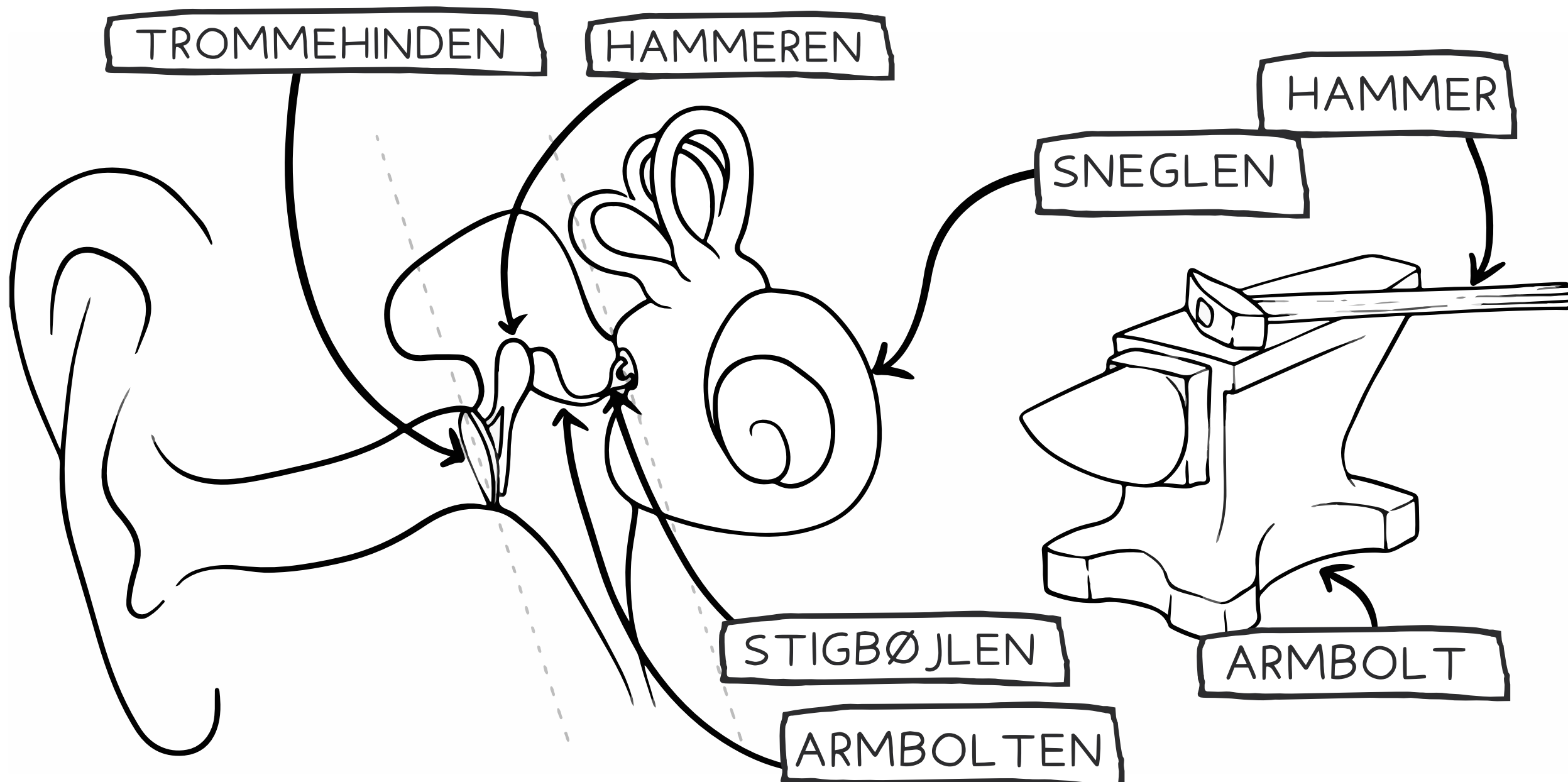
KOP LAVET MED HÅND

LYD ER ALTSÅ BØLGER, OG DE KAN FANGES I DIT ØRE, SÅ DU KAN HØRE.

DET DU SER SOM DIT ØRE ER KUN DET YDRE ØRE (ØREMUSLINGEN). DET ER HER LYDEN OPFANGES. JO STØRRE DET YDRE ØRE ER, JO BEDRE ER MAN TIL AT OPFANGE LYDE.

KATTE HAR ET STORT YDRE ØRE I FORHOLD TIL DERES STØRRELSE

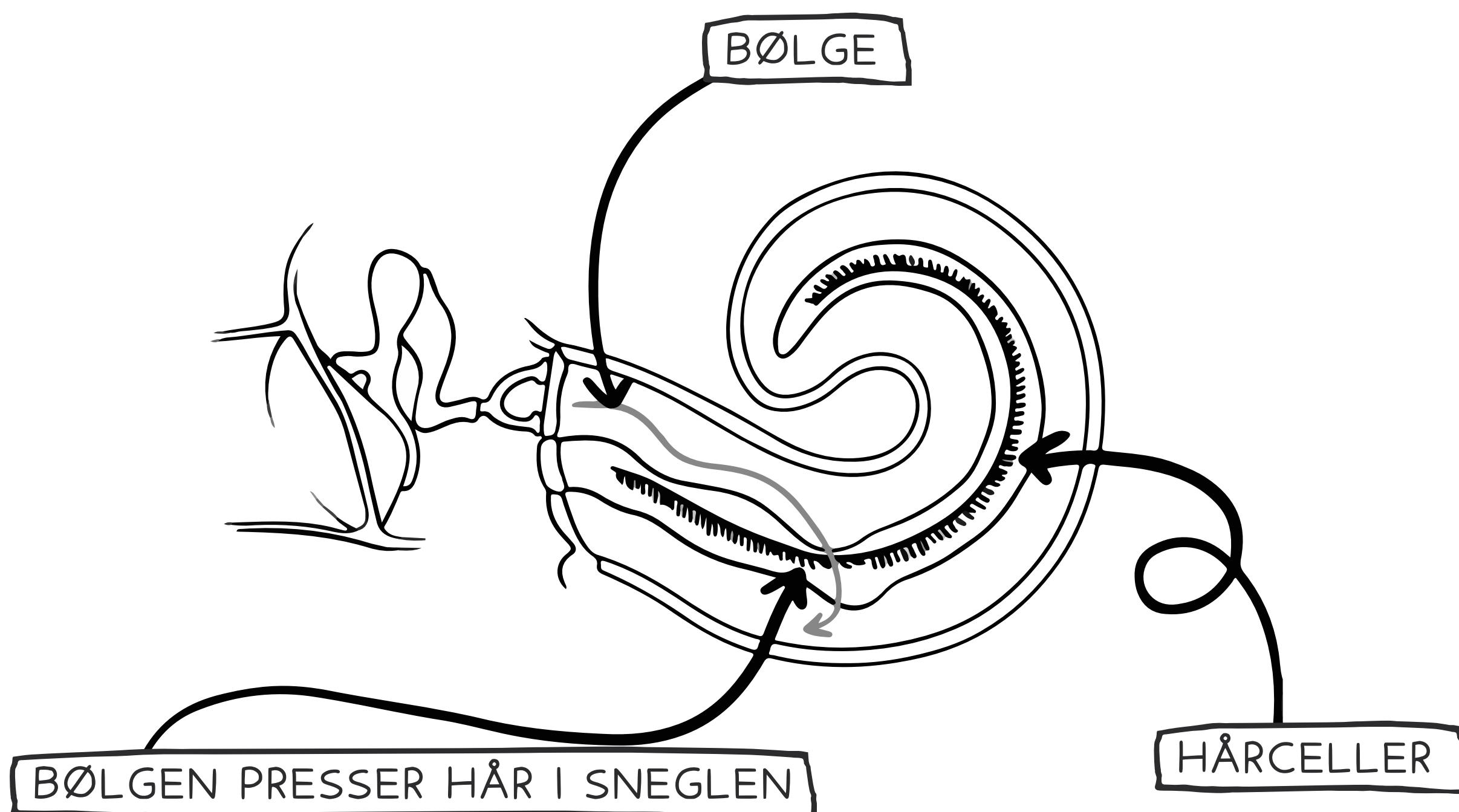
YDRE ØRE MELLEME ØRE INDRE ØRE

NÅR LYDBØLGERNE FANGES I DET YDRE ØRE, FÅR DE TROMMEHINDEN TIL AT BEVÆGE SIG. TROMMEHINDEN PRESSER PÅ 3 SMÅ KNOGLER (HAMMEREN, ARMBOLTEN OG STIGBØJLEN), SOM PRESSER IND PÅ SNEGLEN. LYDBØLGERNE BLIVER TIL BØLGER INDE I SNEGLEN, OG HER BLIVER DET TIL DEN LYD DU KAN HØRE.

HØRELSEN OG ALDER

ALLE MENNESKER BLIVER DÅRLIGERE TIL AT HØRE NÅR DE BLIVER GAMLE.

ÅRSAGEN ER, AT DE SMÅ HÅR (HÅRCELLER) DER MÆRKER BØLGERNE I SNEGLEN LANGSOMT BLIVER DÅRLIGE.

SELVOM ALLE FÅR DÅRLIGERE HØRELSE, FÅR IKKE ALLE STORE PROBLEMER MED DERES HØRELSE. LARM OG STØJ KAN ØDELÆGGER HØRELSEN HURTIGERE, OG DEN KOMMER IKKE TILBAGE NÅR FØRST DEN ER ØDELAGT.

HVOR OPLEVER DU STØJ?

HVORDAN KAN DU UNDGÅ DEN STØJ?

KRIM, KRAM OG KRUM
BRILLER DER DRILLER

